

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Eleny Závadskej a členiek senátu JUDr. Júlie Horskej a JUDr. Marianny Reiffovej, v právnej veci navrhovateľa **Ing. R.**, nar. X., bytom M., proti odporkyni **Sociálnej poisťovni v Bratislave**, Ul. 29. augusta č. 8, o invalidný dôchodok, na odvolanie navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Žiline z 11. februára 2010, č.k. 25 Sd/ 214/2009-34, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Žiline z 11. februára 2010, č.k. 25 Sd/214/2009-34 **z m e ň u j e** tak, že rozhodnutie odporkyne z 21. mája 2007 číslo X., v spojení s rozhodnutím z 29. mája 2007 číslo X. **z r u š u j e** a vec jej vracia na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania **nepriznáva**.

O d ô v o d n e n i e :

Krajský súd v Žiline rozsudkom z 11. februára 2010, č.k. 25 Sd/214/2009-34, potvrdil rozhodnutie z 21. mája 2007 číslo X., ktorým podľa § 263a zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o sociálnom poistení“) a podľa § 37 zákona č. 100/1988 Z. o sociálnom zabezpečení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o sociálnom zabezpečení“) odporkyňa priznala navrhovateľovi čiastočný invalidný dôchodok v sume 4 219 Sk mesačne s účinnosťou od 20. augusta 2005. Podľa § 82 ods. 1 zákona o sociálnom poistení a v súlade s opatrením Ministerstva práce, sociálnych vecí

a rodiny Slovenskej republiky č. 229/2006 Z.z. zvýšila navrhovateľovi čiastočný invalidný dôchodok, považovaný od 1. januára 2004 za invalidný dôchodok na sumu 4 471 Sk mesačne s účinnosťou od 1. júla 2006.

Krajský súd týmto rozsudkom potvrdil aj rozhodnutie z 29. mája 2007 číslo X., ktorým podľa § 263a ods. 5 a § 112 ods. 2 zákona o sociálnom poistení odporkyňa vyslovila, že navrhovateľ má od 20. augusta 2005 nárok na výplatu invalidného dôchodku podľa zákona účinného do 31. decembra 2003 v sume 4 219 Sk mesačne a súčasne, že od 20. augusta 2005 mu zaniká nárok na invalidný dôchodok podľa zákona účinného od 1. januára 2004.

Proti tomuto rozsudku podal odvolanie navrhovateľ. Žiadal napadnutý rozsudok Krajského súdu v Žiline zmeniť a zrušiť rozhodnutia odporkyne, lebo podľa jeho názoru mu patrí invalidný dôchodok od 22. júna 2005, teda od jeho odňatia a domáhal sa jeho doplatenia. Namietal správnosť záverov posudku posudkového lekára sociálneho poistenia odporkyne zo 7. októbra 2009 a z 22. júna 2005 pri kontrolnej lekárskej prehliadke v M., na základe ktorého mu bol invalidný dôchodok odňatý. Uviedol, že všetky lekárske nálezy, založené v spise sú dostatočné, aby bol uznaný invalidným, pretože svedčia o zhoršujúcom sa jeho zdravotnom stave a progresii jednotlivých ochorení. Navyiac, pribudlo veľmi závažné ochorenie so zlou prognózou, a to myastenia gravis – očná forma, u ktorého podľa nález z 23. decembra 2009 došlo k zhoršeniu a neurológ odporúča inaptus pre práce spojené s niekoľko hodinovým svalovým úsilím, čo aj len v podobe jednostrannej a dlhodobej postúry a hľadania do počítača, čo odporuje záveru posudkového lekára, že môže vykonávať prácu zodpovedajúcu jeho vzdelaniu na skrátený úväzok – prácu v kancelárii. Nemôže vykonávať ani zárobkovú činnosť vzhľadom k ochoreniu chrbtice, ktorá súvisí s akoukoľvek záťažou osového aparátu. Poukázal aj na urologický nález, ktorý je prejavom zhoršujúceho sa ochorenia chrbtice. Posledná kontrola u gastroenterológa potvrdila chronický zápal v pažeráku pri refluxnej chorobe a hiátovú herniu – nález z 27. augusta 2009 a 11. septembra 2009, čo je zhoršenie zdravotného stavu od operácií v roku 2006. S obsahom posudku MUDr. Š. bol oboznámený až na súde a hneď s ním nesúhlasil, lebo ho považoval za účelový.

Odporkyňa sa na odvolanie navrhovateľa písomne nevyjadrila.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací podľa § 250s OSP, v spojení s § 10 ods. 2 OSP a § 246c OSP preskúmal napadnutý rozsudok spolu s konaním, ktoré mu

predchádzalo a dospel k záveru, že je potrebné rozsudok krajského súdu zmeniť a rozhodnutia odporkyne zrušiť a vec jej vrátiť na ďalšie konanie.

Zo spisov vyplýva, že navrhovateľ sa domáha preskúmania rozhodnutia odporkyne z 21. mája 2007 číslo X. v spojení s rozhodnutím z 29. mája 2007 číslo X., podľa ktorého má nárok na výplatu invalidného dôchodku podľa zákona účinného do 31. decembra 2003 v sume 4 219 Sk mesačne s účinnosťou od 20. augusta 2005 a od tohto dňa (20. augusta 2005) jeho nárok na invalidný dôchodok podľa zákona o sociálnom poistení zanikol. januára 2004.

Navrhovateľovi bol invalidný dôchodok priznaný podľa § 29 ods. 3 písm. a) zákona o sociálnom zabezpečení s účinnosťou od 28. februára 2002 preto, že podľa záverov posudku Posudkovej komisie Sociálnej poisťovne, pobočky v M. z 30. apríla 2003 navrhovateľ mal 75 % miery poklesu zárobkovej činnosti. Trpel na ťažkú poruchu dynamiky osového aparátu s koreňovou symptomatológiou, a protrúziu disku L5-S1 sa bol objednaný na neurochirurgickú operačnú liečbu.

Krajský súd v Žiline rozsudkom z 22. marca 2007, č.k. 12Sd/109/2006, zrušil rozhodnutie odporkyne z 21. júla 2005 číslo X., ktorým bol invalidný dôchodok navrhovateľa znížený od 20. augusta 2005 na sumu 3 912 Sk mesačne s mierou poklesu 45 %. Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesením z 29. januára 2009, sp. zn. 7So/135/2007, odvolanie navrhovateľa odmietol a rozsudok súdu prvého stupňa sa stal právoplatným, ako keby k podaniu odvolania nedošlo.

Odporkyňa bola viazaná dôvodmi zrušujúceho rozsudku súdu prvého stupňa a preto doplnila dokazovanie o zdravotnom stave navrhovateľa a rozsahu jeho zachovanej pracovnej schopnosti. Posudková komisia sociálneho zabezpečenia Sociálnej poisťovne, pobočka v M. v posudku z 26. mája 2009 a neskôr 21. augusta 2009 zotrvala na stanovisku, že navrhovateľ je čiastočne invalidný podľa § 37 ods. 3 písm. a/ zákona o sociálnom zabezpečení od 22. júna 2005, lebo jeho zdravotný stav sa zlepšil a pre dlhodobu nepriaznivý zdravotný stav jeho telesné a duševné schopnosti dosahujú polovicu schopností na výkon zamestnania u zdravých občanov.

Zdravotný stav navrhovateľa posúdil 7. októbra 2009 MUDr. J., posudkový lekár Sociálnej poisťovne, ústredia so sídlom v Žiline. V lekárskej správe a po zhodnotení odborných nálezov z ambulantných vyšetrení, z hospitalizácií a z vlastného vyšetrenia

navrhovateľa, ako aj po posúdení dynamiky ochorenia uviedol, že v zdravotnom stave navrhovateľa došlo k podstatnému zlepšeniu dlhodobu nepriaznivého zdravotného stavu, pre ktorý bol uznaný plne invalidným. Toto zlepšenie bolo zistené pri kontrolnej lekárskej prehliadke 22. júna 2005 a pri následných posúdeniach zdravotnej spôsobilosti na prácu a pracovného potenciálu a trvá až doteraz.

Uvedené zistenie a konštatovanie v závere lekárskej správy Sociálnej poisťovne, ústredie so sídlom v Žiline zo 7. októbra 2009 nie je presvedčivé, keď najzávažnejšie ochorenie, ktoré uvádza navrhovateľ odvolacom konaní ako invalidizujúce, a to myastenia gravis, nebolo hodnotené vzhľadom na krátku dobu od jeho diagnostikovania a liečby.

Odvolací súd preto dospel k záveru, že § 263, ako aj § 263a, § 263b zákona o sociálnom poistení sú ustanoveniami prechodnými, ktorých úlohou je upraviť prechod nárokov vzniknutých pred účinnosťou zákona o sociálnom poistení, najmä určiť, za aké dávky, upravené týmto zákonom sa považujú, v akej výške a za akých podmienok sa budú naďalej vyplácať.

Znenie § 263 ods. 1 cit. zákona premenilo invalidné a čiastočné invalidné dôchodky priznané podľa predpisov účinných pred 1. januárom 2004 na invalidné dôchodky podľa zákona o sociálnom poistení účinného od 1. januára 2004 s tým, že aj naďalej sa budú vyplácať za podmienok ustanovených predpismi účinnými pred 1. januárom 2004, ak tento zákon (účinný od 1. januára 2004) neustanovuje inak.

Ustanovenia § 263 ods. 2 a 4 až 7 zákona o sociálnom poistení (neskôr zrušené na základe nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky č. 460/2006 Z.z.) uložili odporkyňi preskúmať trvanie invalidity (čiastočnej invalidity) pre trvanie nároku na invalidný dôchodok, a to podľa kritérií stanovených pre invaliditu podľa zákona o sociálnom poistení. Uvedené ustanovenia neboli v súlade s Ústavou Slovenskej republiky preto boli prijaté ustanovenia § 263a a § 263b zákona o sociálnom poistení, ktoré novým spôsobom upravili posudzovanie zdravotného stavu a trvania invalidity a čiastočnej invalidity pri ich transformácii do novej právnej úpravy. Z § 263a treba vyvodit', že v každom jednom prípade, keď došlo k posúdeniu invalidity podľa § 263 ods. 2 zákona o sociálnom poistení, bola odporkyňa povinná preskúmať znovu trvanie invalidity aj podľa predpisov účinných pred 1. januárom 2004, t.j. podľa zákona o sociálnom zabezpečení a podľa výsledku preskúmania aj rozhodnúť podľa

tohto predpisu. Súčasne ale v § 263a ods. 12 zákon č. 461/2003 Z.z. stanovil, že na účely tohto zákona a osobitných predpisov pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť poberateľa invalidného dôchodku priznaného podľa predpisov účinných pred 1. januárom 2004 je viac ako 70% a poberateľov čiastočného invalidného dôchodku priznaného podľa predpisov účinných pred 1. januárom 2004 je 50%.

Vzhľadom na skutočnosť, že preskúmanie trvania invalidity podľa § 263a zákona o sociálnom poistení bolo vykonané a skončené so záverom, že navrhovateľ je čiastočne invalidný, bolo potrebné v ďalšom vychádzať z toho, že pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť u navrhovateľa je 50 %.

O každej ďalšej žiadosti navrhovateľa, ktorou sa domáha invalidného dôchodku vo vyššej sume, než mu je vyplácaná (za takú žiadosť treba považovať i jeho podanie - návrh na preskúmanie z 12. júna 2007) treba potom rozhodovať podľa zákona o sociálnom poistení; to znamená, že aj invaliditu treba posúdiť podľa kritérií stanovených pre invaliditu v tomto zákone (§ 71 cit. zákona).

Odvolací súd sa preto nestotožnil so záverom krajského súdu o správnosti a zákonnosti preskúmaných rozhodnutí. Napadnutý rozsudok preto podľa § 250 1 ods. 2, v spojení s § 250ja ods. 3 OSP zmenil, rozhodnutie odporkyne zrušil a vec vrátil odporkyňi na ďalšie konanie, v ktorom odporkyňa o uplatnenom] nároku rozhodne aj podľa § 70 a nasl. a § 112 zákona o sociálnom poistení a pri rozhodovaní o invalidite navrhovateľa posúdi jeho zdravotný stav aj s prihliadnutím na tvrdené novšie ochorenie navrhovateľa.

V ďalšom konaní bude úlohou odporkyne doplniť dokazovanie na posúdenie miery poklesu schopnosti navrhovateľa vykonávať zárobkovú činnosť v porovnaní so zdravou fyzickou osobou aj podľa § 71 zákona o sociálnom poistení rovnako, ako sa to stalo pri posúdení trvania invalidity podľa § 37 ods. 3, resp. § 29 ods. 3 zákona o sociálnom zabezpečení. Až následne bude môcť odporkyňa o nároku navrhovateľa na invalidný dôchodok rozhodnúť aj podľa § 70 zákona o sociálnom poistení a v prípade, že taký nárok vznikne, rozhodne aj o súbehu dávok v súlade s § 263a ods. 5 zákona o sociálnom poistení.

Náhradu trov konania účastníkom odvolací súd nepriznal, lebo účastníci náhradu trov nežiadali, resp. nenavrhlí, aby im súd náhradu priznal (§ 151 ods. 1 OSP).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku opravný prostriedok nie je prípustný.

V Bratislave 28. apríla 2011

JUDr. Elena Závadská, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia :
Mária Kráľová